

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรุงปักษร่องส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วัยชราได้ศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 จำนวน 78 คน ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 จำนวน 63 คน และผู้ปกครองเด็กเล็กในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 จำนวน 254 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 395 คน

สรุปผลการวิจัย

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 ด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 อายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 อายุระหว่าง 50-59 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 อายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ มีระดับปริญญาตรี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ระดับปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมา เป็นผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75 และ ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์พัฒนาเด็ก จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.95 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีของผู้ครุภัลเด็ก

2.3 การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม

3. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 มีความสำเร็จระดับมาก

4. ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ การเดินทางไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กลำบาก อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ไม่เป็นสัดส่วน และห้องเรียน มีสภาพไม่ปลดภัยต่อเด็ก การดูแลเด็กไม่ทั่วถึงเนื่องจากขาดบุคลากร เด็กเล็กส่วนใหญ่เป็นบุตรของแรงงานต่างด้าว รวมทั้งมีปัญหาด้านการสื่อสารด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความพร้อม ในทุกด้านในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีรับรองขอบเขต สำหรับป้องกันไม่ให้เด็กได้รับอันตราย สื่อการเรียนการสอน ไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหาร ขาดความสามัคคีกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปกครอง มีเด็กฝ่าที่มาจากการเมือง ทำให้มีปัญหาในการบริหารจัดการทั้งชั้นเรียนและความสามัคคี ความร่วมมือในหน่วยงานมีน้อย

5. ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีความพร้อมในการจัดการเรียน การสอน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการศึกษาหรืออบรมอย่างต่อเนื่อง ขยายศูนย์พัฒนาเด็กให้ได้มาตรฐานและแบ่งเป็นสัดส่วน มีรับรองขอบเขต ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรคึ่งปราชญ์ชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้และวิถีชีวิต วัฒนธรรมให้กับเด็ก ควรเพิ่มนักเรียน ควรนิผู้เชี่ยวชาญสำหรับเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการต่างๆ ผู้นำท้องถิ่น และผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและอย่างให้สอนภาษาอังกฤษ เด็กเล็ก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีของผู้ดูแลเด็ก การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ J.M. Cohen and N.T. Uphoff (1980) มีสาระสำคัญว่า ความสำเร็จในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตั้งแต่เริ่มการตัดสินใจ การร่วมตัดสินใจและการตัดสินใจปฏิบัติงาน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ได้แก่ การสนับสนุนด้านทรัพยากร ร่วมบริหารงาน และการประสานงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านวัตถุ ด้านสังคม และส่วนบุคคล 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิชิต นันทสุวรรณ และจำรง แรกพินิจ (2541) เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาชุมชนต้องมีบทบาทและทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและตอบสนองความต้องการในชุมชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุวิทย์ สมบัติ (2544) เรื่อง กระบวนการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนເขືອນ จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนເขືອนต่อกระบวนการพัฒนาเด็กเล็ก เอื້ອນໄຟແລະປັງຈີຍທີ່ສຳຄັນ ได้แก่ ศักยภาพชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนจากองค์กรภายในและภายนอกชุมชน การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของเด็กประกอบด้วย ด้านโภชนาการ พัฒนาการและการเจ็บป่วย เด็กที่เข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนເขືອน มีการเจริญเติบโต ได้ตามเกณฑ์และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกุญญา สวัสดิ์ชัย (2550) เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลต้นธง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนໄດ້ຮັບຮູ່ປ່ຽນໃນการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ติดตามการวางแผนการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ติดต่อสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้น ประสานงานเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริจาคมต่อสัดส่วน อุปกรณ์ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ขวัญกำลังใจแก่ครูพี่เลี้ยงเด็ก

และติดตามผลการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ไม่มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้เสริมประสบการณ์แก่เด็ก และเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งมีอายุ 31 – มากกว่า 60 ปี จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 78.99 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย–ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 66.58 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิภาวะ มีการศึกษา มีประสบการณ์การดำรงชีวิต ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ เพราะเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีของผู้สอนแล้วเด็ก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้หลายประการและได้เสนอประเด็นที่เน้น การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครุ คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา วิรัติ อุชัยวงศ์ (2542) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พนวจ 1) สภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย 1.1) ด้านการวางแผนการสอน พนวจ ครุปฏิบัติมากในเรื่องการศึกษาหลักสูตร คู่มือ แนวการสอนและปฏิบัติน้อย ในเรื่อง การวางแผนใช้แหล่งวิชาท้องถิ่น 1.2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พนวจ ครุปฏิบัติมากในเรื่องการสอนที่เน้นนักเรียนฝึกปฏิบัติจริงและคุ้มครองให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ส่วนเรื่องที่ครุปฏิบัติน้อย คือ การเชิญวิทยากรและการศึกษานอกสถานที่ 1.3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พนวจ ครุปฏิบัติมากในเรื่อง ครุศาสตร์การสอนและนำนักเรียนที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องมาเป็นสื่อ ศาสตร์การสอน ส่วนเรื่องที่ครุปฏิบัติน้อย คือ การเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นสื่อศาสตร์การสอน 1.4) ด้านการวัดผลและประเมินผล พนวจ ครุปฏิบัติมาก ในเรื่อง ครุเป็นผู้วัดผลและประเมินผล การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุดประจำชั้น โดยการสังเกตพฤติกรรม ส่วนเรื่องที่ครุปฏิบัติน้อยที่สุดคือ วิทยากรเป็นผู้วัดผลและประเมินผลการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุดประจำชั้น 2) สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น 2.1) ด้านปัญหา พนวจ ครุมีปัญหามาก ในเรื่อง การศึกษานอกสถานที่ การใช้สัดส่วนท้องถิ่น การใช้กิจกรรมสถานการณ์ท้องถิ่น 2.2) ด้านความ

ต้องการ พนว่า ครูมีความต้องการระดับมาก ในเรื่องการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ แหล่งวิทยากรห้องถิน จำกัดฯ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ที่ พนว่า ทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีของผู้ครุเด็ก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งมีอายุ 31–มากกว่า 60 ปี จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 78.99 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย–ปริญญาโท จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 66.58 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิภาวะ มีการศึกษามีประสบการณ์การดำรงชีวิต ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ เพราะเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน

3. การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถินให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารของ Luther Gulick and Lyndall Urwick (1933) ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการหรือที่เรียกว่า POSDCORB และสอดคล้องกับผลงานวิจัย กรณี เจริญภักดี (2542) ผลการศึกษา พนว่า การจัดสรรงบประมาณของสำนักการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในแผนงานบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา แผนงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา แผนงานจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และกระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษากำหนด ในส่วนของการจัดสรรงบประมาณ แผนงานบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา เงินงบประมาณที่ได้จัดสรรส่วนใหญ่เป็นเงินงบประมาณที่ใช้สำหรับงานประจำซึ่งเป็นค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุและค่าสาธารณูปโภค ส่วนการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดการดำเนินงาน แผนงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้จัดสรรเพื่อนั่งพัฒนาสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นประการสำคัญและการจัดสรรงบประมาณแผนงานการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาได้จัดตามนโยบายที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาตามโครงสร้างแล้วมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแผนปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้นั่งเน้นการจัดสรรส่วนการนิเทศติดตามผลโครงการอาหารกลางวันและงานอนามัยในโรงเรียน ซึ่งถือว่าการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวมทั้ง 4 แผน ได้จัดสรรให้สอดคล้องกับสภาพความขาดแคลนจำเป็นตามจำนวนงบประมาณเท่าที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยหนึ่ง สุวิทย์ สมบัติ (2544)

ศึกษาเรื่อง กระบวนการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนเพื่อนจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนเพื่อนต่อกระบวนการพัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก ประปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ศักยภาพชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนจากการค์กรภายในและภายนอกชุมชน การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของเด็ก ประกอบด้วย ด้านโภชนาการ พัฒนาการและการเจ็บป่วย เด็กที่เข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนเพื่อนมีการเจริญเตบโตได้ตามเกณฑ์

จากการวิจัยครั้งนี้ที่ พบว่า การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามล้วนใหญ่ซึ่งมีอายุ 31 ปี มากกว่า อายุ 60 ปี จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 78.99 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย-บัณฑิตศึกษา จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 66.58 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามล้วนใหญ่มีวุฒิภาวะ มีการศึกษา มีประสบการณ์การทำงานชีวิต ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ เพราะเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีของผู้ดูแลเด็กและการจัดสรรงบประมาณของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อให้ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างความเข้าใจและเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการพัฒนาและแผนการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สร้างเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการเสริมทักษะและประสบการณ์การสอนที่ดีอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและเหมาะสมสนับสนุนการพัฒนาเด็กเล็ก ในความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาตัวแปรอิสระที่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองเด็ก มีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่อง ความรู้ความสามารถที่ดีของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดสวัสดิอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการพัฒนา EQ ของเด็กอย่างเพียงพอ การทำการศึกษาซ้ำอีก ครั้งหนึ่ง เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาโดยขยายขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยให้มากขึ้นในระดับภาค เพื่อให้ได้ องค์ความรู้ที่หลากหลายมากขึ้นในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

